

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ліндовського
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламацій неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Яка парламентарна більшість може
остоятись?

Пос. Кайцль в своїй річі в Кутнійго-
рі, говорячи про теперішню більшість пар-
ламентарну в палаті посольській, додав ті
замітні слова: «Треба великої штуки і са-
можертви, щоби теперішня більшість пар-
ламентарна змогла розвинути акцію і ста-
ти могутим чинником політичним».

З слів сих виходило би, що пос. Кайцль
сам не дуже то вірить в тривкість сеї біль-
шости. Чому не вірить? Не вірить тому,
бо додає в поодинокіх клябах, що зло-
жили ся на ту більшість, деякі досить е-
сенціональні суперечності. Які? Одну су-
перечність підніс сам Кайцль в своїх виво-
дах, іменно ту, що вольнодумство або лі-
бералізм чеських послів не може іти в па-
рі з консерватизмом, а ще більше з кле-
рикалізмом союзної групи бар. Діпавлього.
Чи є так дійсно? Питане се заперечити го-
ді. Група бар. Діпавлього, числом 31 по-
слів, заступає крім національних і госпо-
дарських справ передовсім клерикальні зма-
гання Горішньої Австрії, Сольногогорода і пів-
нічного Тиролю. Она впрочім через внесе-
не дра Ебенгоха домагає ся вже тепер
розширення впливу церкви на школу народ-
ну. Але ту суперечність зладити обіцую
собі пос. Кайцль тим, що при наміренім
розширенню автономії країв, отже і компе-
тенції соймів, можна би управу школи на-
родної передати соймам, а тоді кожний
коронний край міг би народну школу пе-
рестроїти собі на лад, який йому пригожий.
Суперечність межі вольнодумством чеським
а клерикалізмом бар. Діпавлього була би
тим самим, хоча не без значних трудно-
стей, поладжена. На се не потреба би
ще ні «великої штуки, ні саможертви».
Нетривкість теперішньої більшости парла-
ментарної мусить проте лежати ще в инь-

ших моментах. Яких же? Моментів тих
пос. Кайцль не навів, але они мусять іст-
нувати, наколи реаліст чеський, яким є
Кайцль, не мав повного довіря до більшо-
сти, над котрої зложенем він сам усилю-
вався. Чи ж би мала заходити яка есен-
ціональна суперечність межі демократич-
ними послами чеськими а феодалами чеськи-
ми? Годі. Пальфі і Шварценберг прилягли
щиро до політичної програми Молодочехів.
Чи може існують які суперечності межі
Чехами а «колом» польським? Мабуть ні,
бо оба ті клуби і сторонництва прямують
до розширення автономії країв коронних і
обом сим сторонництвам вийшло би яко-
так зв. більшостям національним розшире-
ня компетенції соймів на користь. Група
Фалькенгайна і румунська Лунула не мо-
жуть задля своєї нечисленности (6 і 5 по-
слів) входити в рахунок. В чім же спочи-
ває тривога пос. Кайцля про тривкість те-
перішньої більшости?

По нашій гадці лежить она в тім, що
до теперішньої більшости парламентарної
належить 35 послів з клубу руско-словін-
ско-хорватського, послів, що при укладанню
адреси до трону сказали виразно і рішучо,
що они яко заступники так званих мень-
шостей національних лише під сим услівем
могли би пристати на розширенню автоно-
мії країв коронних, наколи би тим мень-
шостям національним рівночасно і в формі
законній дано повне обезпеченє перед яким
небудь можливим насильством із сторони
більшостий. Комісія адресова не хотіла в
цілості прийняти таку стилізацію услівя зга-
даного клубу, а рішила більшостию голо-
сів вложити в текст адреси до трону уступ,
в котрім сказано, що ось-то більшість пар-
ламентарна стоїть при програмі розширення
автономії країв коронних, але домагає ся
при тім «переведення рівноправности для
всіх народів австрійських».

Що клуб руско-словінсько-хорватський

був в повни управнений домагати ся виспе
згаданої запоруки, — се річ ясна. Сло-
вінці побіч Країни заселяють яко дійсні
меньшости національні Каринтію і полуд-
неву Стирию, а Словінці і Хорвати нахо-
дять ся в мнимій меньшости на Побережю
супроти геґемоністично настроєних Італіян-
ців. Так само і Русини галицькі та буко-
винські, дякуючи ординації виборчій пок.
Шмерлінґа, знаходять ся в соймах галиць-
ким і буковинським в меньшости. Інтереси
сих трех народів суть проте ідентичні.
Пристати на розширенню автономії краю
без запоруки автономії національної зна-
чило би для Русинів і полудневих Славян
одно, що власноручно приложити собі ніж
до горла.

Можливе проте, що пос. Кайцль роз-
важив ту суперечність, яка заходить межі
Чехами та Поляками з одної сторони а
Русинами та полудневими Славянами з дру-
гого боку і для того сказав, що треба «са-
можертви», щоби теперішня більшість пар-
ламентарна не розпала ся, а стала ся мо-
гутим чинником політичним. Пос. Кайцль
зрозумів, що Чехи супротив Німців, а По-
ляки супротив Русинів мусіли би стати на
становищі повної справедливости, инакше
більшість теперішня мусіла би розпасти ся.
З відси імовірно і тривога пос. Кайцля о
тривкість теперішньої більшости парла-
ментарної і о те, чи та більшість зможе стати
могутим чинником політичним?

Потреба проте саможертви, хоча по
нашій думці, не великої. Вистане, наколи
так звані більшости національні знесуть ся
на становиско простої справедливости і на-
коли, маючи хвилеву владу, не схотять
наслідувати Німців-лібералів, давніших
вірноконституційників, котрі втратили своє
значінє державне в Долитавщині лише для
того, що програмою їх було насилуване
меньшостей і то не тільки дійсних але і
мнимих. Если на чолі статі нашої постави-

12)

Думки і пісні

АМВРОЗИЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

XXVII. Г Л Е К.

(«Думки і пісні» стр. 108—15).

Посвячено

ГРИЦЬКОВІ ОСНОВЯНЕНКОВІ.

Йшов Глек Петро, уже пізенькою добою,
Від панотця, та й так балакав сам з собою:
«Ні, ні, панотче, ні! щоб помилув ся,
Та не в своїй я хаті опинив ся...
Ні, ні! сего не буде вже зо мною!...
Доба, бач, пізня... та й сею добою,
Хоч трохи, бач, і випив, сількоє! дочвалаю
Таки до хати... вже і мріє із за гаю!
Ось! Божий на небі зірочки,
Мов на Великдень в церкві свічечки,
Дна за другою блись та блись
А далі всі і занялись!...
А онде й молодик! здоров-був, молодиче!
Еге! чи він то чує, як його хто кличе?
Заліз собі за хмару, та й куня! —
Та де то я? отсе іще пеня!
Он-там щось бованіє мов стіжки...
Так не стіжки... е, бачу, могилки!
Се гробовище, бачу! онде мріє
Й зелений хрест — старий там сотник тліє!
Та що то був з його колісь за чоловік!
І довго жив: таким дай Боже й довгий вік!

В неділю, в свята зпозаранку
Отсе ворота і оддзяпуть —

Іди, іди хто тільки втрапить —

Є всякому горілки чарка,

Й усе! Е, вже таких, мабуть, нема на світі!

Хоч, так-таки, перебери в усім повіті,

Хоч з свічкою шукай, нема таки, нема!

А вже ума того було в него, ума!...

А осьдечки й Семен Патика.

Хоч голова була й велика,

Та розуму вділив Господь їй трохи:

Все жінки було слуха він Явдохи!

Чи до людей пійти, чи жити жати,

Чи-то другая де яка робота:

Ну, так що вже не вийде було з хати,

Не тільки щоб без жінки за ворота:

Воно-б то й чудно, а в людей буває! —

Е! не такий був Опанас Куліш:

То, бачить ся, лежить він в ліву руку...

Голінний вдав ся на усяку штуку:

Чи віз, чи колесо, чи-то леміш

Полагодиш тобі, або сокиру, —

До його йди: він вже такий... хоч що утне!

З біди не раз визволював він і мене,

Та-й шлі до його із усього міру!

А його жінка ще к тому й знахорювала,

Та так-так, що де-кому і помагала.

Побіля его і Юхим Стонога:

Так, ні-завіщо згинув він небога!

Поки не зстарів ся, було завзяття,

Була худобинка, і люди поважали!

А як, на старість, поховав він зятя,

Й дочку; так таки те, що від печали,

Та й так — від чого, хто його вже знає —

Що дня, сердега, він в шинок було чвалає...

Не то щоб сам він пив — він і людей частує —

Так, бач, було вже дуже часто чимчикує!

А далі ні-навіщо звів ся...

Зимою якимось заізнив ся —

(Та і лиха-ж була година!)

Закляк сердега в хуртовині...

Он-там, біля верби, Олекса Шпичка:

Русявий чоловік, а хата не величка,

І по сусідству жив — кумедний чоловік!

Ну так, що в випадках пройшов його весь вік...

І видумав він на своїм віку чимало,

Та все за ним собі в могилу почвалало,

Отсе було сидить він в мене, або в кума, —

Всі торохтять, а він тихесенько... все дума!

А там, гляди! по своєму млин і змайструє:

«Та се не млин!» з розумних дехто було каже;

«Ні, ні!» Москаль народові було толкує.

А млин тобі, як догтем він його підмаже,

Як піде було драть — і вітру мов не має,

Дере він, крилами як той орел махає!

Отсе майстри «навчи, будь ласка!» та з поклоном!

А він: «От Бо-зна-що! хіба воно так трудно?

Подумай лишень сам! хіба подумати нудно?

А вже навчить не вмію! бий хоч макогоном!»

Не тільки те, й узя по нашому не звяже,

А все по своєму: «На те і розум!» — було каже —

«Тче і паук, таку як батько, навутину!»

Таківській був! отже пішов у домовину...

В отсім кутку Ляці: їх на селі

Було не трохи; отже всі в землі!

ли ми проте питане, чи теперішня більшість зможе остояти ся? — то відповідаємо: зможе, наколи буде правити себе не шовінізмом, не експанзивною політикою в некористь сусіда случайно слабшого, а повною справедливістю. В тім слові лежить вся тайна. Се ключ до розв'язки внутрішніх відносин Австрії взагалі, се основа примирення народів. Не змогли на становиско такої справедливості знести Німці, то можуть і повинні знести ся туди Слав'яни, наколи мають претенсію бути сторонництвом державним. Автономію країв треба сполучити з автономією народів.

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coullissen. Von Teodor Lorentzen.

(Дальше).

В р. 1889 з'їхали ся соціально-демократичні проводирі з усіх країв світа, де лише були соціалдемократи, на інтернаціональний конгрес робітничий в Парижі. Тут перевисшали себе взаємно моодинокі делегати в перехвалках. Бебель і Лібкнехт величали кріпку організацію німецьких баталіонів робітничих, послушних без усякого їх приказам. Францускі, англійські і инші делегати говорили те саме про своїх сторонників. Обігравши себе взаємно, ухвалено завести на 1. мая загальне святкове свято, щоби світові показати силу робітників. Перший мая 1890 мав бути світовим святом, яко почин домагань осьмогодинного дня робочого. Се святковане мало посідаючим клясам нагнати страху, а робітникам додати відваги до нових подвигів. «Пролетарії всіх країв, лучіть ся разом!» тим покликком кінчили ся комуністичні маніфестації. Робітники мали перевести доказ, що они всі з'єднані в тім домаганю, котре для мислячого чоловіка видає ся просто смішним. Бо хтож може се поважно прийняти, щоби для всякого занятя, чи оно тяжке чи легке, чи в душі ім воздусі копальні, чи на продувнім руштованю, чи напружуюче для мускулів і нервів, чи спокійне і механічне, було рівно довге! Єсть справді потрібним, щоби з усяких заводів була 8-годинна робота, але не для кожного заводу, а се тим більше, що соціалдемократи домагають ся також для всіх рівної плати! При такій рівності мусіли би нерозумні двигати тяжкі роботи, а хитрі вишукували би собі легку і здорову роботу.

Чи ж після того осьмогодинний день робочий може бути головним ядром сего загального святкування світового? Зовсім ні! Розходило ся лише о те, щоби закрити властиву ціль сеї маніфестації. Властива ціль сего світового свята була: «Могучим словом робітник в змусити всі колеса машини до застанови». Се мала

бути проба сили; соціалісти хотіли налякати буржуазію «громадним виступленем робітничих баталіонів», існуючому ладові суспільному кинено рукавицю в очи. Тимто ся маніфестация мала відбутися всюди одного дня, хочдень сей не був святоточний. Але пригляньмо ся сій справі з другого боку. Подумаймо, що всі робітники з цілого світа згодили-б ся одного дня замкнути свої варстати. Чи не піднесли-б ся голоси обурення в цілм світі робітничім? Робітники мали би против всіх законів, скоро би се їм сподобало ся, святкувати а другого дня знов явити ся в робітнях, як би нічого не стало ся? Чи се було би: «рівне право для всіх?»

Коли-б дійсно було удало ся се світкове свято, тоді агітатори були-б видумали ще що гіршого. Тут отже треба було рішучо виступити против шкоди нашої ближньому, против буття і зневаги права, щоби охоронити закон, суспільний лад, суспільний спокій, з якого се світкове свято глузує. Чого агітатори не сподівали ся, се стало ся: роботодавці подали собі руки заявили однодушно, що не стерплять сего свята і кованя. Їм прийшла в підмогу незгода в соціально-демократичнім таборі. Берлінський комітет місцевий вважав себе покликаним задля свого столичного становища, вівзати всіх товаришів до маєвого святкування.

Лібкнехт і Бебель однак бояли ся, щоби Берлінці не захопили всего руху в свої руки і не вирвали їм керми, а до того добавували, що не така то їх сила, щоби не зробити фіяско з маєвим святкованем. Заявили отже у видаванім Лібкнехтом «Wächter»-і, що для осягнення ціли вистарчить, коли робітники святкувати муть вечер. Сей погляд удало ся проводити соціалістичним пересадити також на конгресі в Галле. Таким способом на цілій лінії затрублено до відвороту, а головну вагу положено на святковане вечірне і на 2 мільйони підписів в користь 8-годинного дня робочого. Вечірне святковане відбувало ся, але з 2 мільйонами підписів не повело ся. Щоби закрити се фіяско, дозволено нараз, що можуть підписувати також женьські і не управнені до вибору робітники. Се був кінець сего величюго світового свята! Однак ще довго буде робітник відчувати наслідки 1. мая 1890 р., позаяк та маніфестация з'єднала роботодавців і они почули свою силу. Досі говорено: «Коли ми робітники будемо згідні, тоді не зможемо нам нічого вдіяти роботодавці!» А тепер кажуть: «Коли ми роботодавці будемо згідні, тоді робітники зовсім безсильні!»

Сі робітники, що бажають вести боротьбу аж до рішення, потіпають ся приповідкою: «Хто відважний, сей зискає!», але забувають о тім, що може й програти. Супротив солідарности роботодавців робітники все програють. Запереченем роботи наносять шкоду передовсім роботодавцям, а також загальному а тим і самому робітничому. Без роботи вимерла би з голоду вся людскість, на роботі основує ся вся культура. Наколи економічний розвій робітничого стану має бути успішний, повинен відбувати ся повільно на законній основі. Вимушувати се насильно, значить те саме, що спиняти. Се починають пізнавати і робітники, здержуючись від підписування петицій за 8-годинним днем робочим, а многи підписали лише, щоби спекати ся напасти агітаторів.

Ціла агітация за 8-годинним днем робочим показує ся яко робота французько-німецьких соціалдемократів, щоби ударемнити поважну соціально-політичну працю. У Франції три чвертини у відповіді на парламентарні квестіонарі заявили ся против 8-годинного дня робочого. В Англії нераз се заявили зорганізовані робітники, а те саме і в Німеччині. Очевидно боять ся робітники із зменшенням часу робочого також зменшення плати. Тимчасом соціалдемократи домагають ся зменшення часу робочого ніби то для того, щоби робітник міг духово формувати ся. Се було би неодному потрібно, але чимногі старають ся о се, хоч могли б уже нині се зробити? Гляньмо на школи для дальшого образования. По скінченню школи вступає хлопець до майстра на науку і повинен ходити до школи доповнюючої, а мимо того треба нераз карати таких хлопців за те, що не ходять на доповнюючу науку! Колиж хлопець стане челядником або помічником, чи ж думає про дальше образование? Ледво оден на сто. Соціалісти розуміють

під духовим образованием т. зв. соціальну політику. Коли робітник уміє дещо лепетати на тему соціалізму, тоді вже називають его образованим. Але позитивного знання і науки там нема, се на погляд соціалістів дурниця. При десяти або одинадцяти годинним дни робочім марнують робітники багато часу по шинках. А чи не діяло би ся се ще в більшій мірі при обмеженім часі робочім? Все лихо звалювати на неприяні відносини значить заперечувати конечність власного самостійного образования. Власне образование є справжньою основою всіх реформ життя.

Домаганя в напрямі скорочення часу робочого доходять нераз до смішности. На вічу в Галле пані Штайнах з Гера домагала ся 6-годинного дня робочого з огляду на здоров'я. Відтак готові домагати ся знесення всякої роботи яко нездорової!

Взагалі нормальний день робочий є нормальною місінитницею! Подумаймо, що парубок сільський має 8-годинний день робочий; як тоді має ся що зробити в господарстві, коли 4-5 годин зійде йому на тім, заки обійде худобу. Колиж з'орати поле? Чи ж господар зібрав би в час збіжжя і сіно? А що ж доперва вимаганий соціалістами недільний супочинок! Чи ж в неділю худоба мала би гинути з голоду і спраги?

Весь рух за 8-годинним днем робочим є місінитницею, позаяк ніякий промисел задля великої конкуренції не міг би дати робітникам підвищення о 25%, без власної руйни. Отже, щоби підвищити плату робітникам, треба би підняти ціну товарів, а тим самим і піднесення плати втратило би своє значіння, а без підвищення плати не міг би обстати ніякий робітник з 8-годинним часом робочим.

Далі буде.

Вісті політичні.

Краківський «Czas» дементує подану через «N. fr. Presse» вість, мов-то правительство загадало дати почин до переговорів межі Німцями і Чехами, кажучи, що дальший розвій відносин в Чехії покаже доперва, чи на такі переговори завчасно чи може вже запізно.

Збори Шенереріанців і поступовців в Хебі відсудили від честі всіх клерикалів і антисемітів, назвавши ті оба сторонництва «поганою голою» і «найординарнішим сторонництвом» німецьким. Видко, що пос. Шайхер, хоч виступав в палаті проти розпоряджень язикових не удостоїв ся ще ласки Бісмарковців.

Барон Хлюмецький, колишній президент палати посольської, осудив в розмові з пенсеньським політиком теперішню ситуацію за дуже сумну. Як не удасть ся — сказав він — зблизити Німців до Чехів, то прийде до реакції. Лише ті два вольнодумні народи в силі спинити реакційну струю і я чудуюсь, чому они так ярко проти себе виступають. Сей кабінет не є ще реакційний, але слідуєчий буде таким.

Пос. шлеский Газе станув 14. червня перед виборцями в Бельці. В промові своїй накинув ся він на польську гімназію в Цешині, узнавши єї засноване за атак на німецький (!) Шлеск і на в згоді живючих з Німцями Поляків. Він рад би помирити Німців з Чехами і забрати ся до економічної роботи, але грозить дальшою обструкцією, як правительством не дофне розпоряджень язикових.

Пос. Гесман, антисеміт станув 13. червня в Цветлю перед виборцями. Межи иншими заявив Гесман, що в раді державній не зроблено нічого по причині обструкції. Він радо обстане за народом німецьким, але передовсім треба зайняти ся справами економічними, бо по селах велика нужда. — Зібрані похвалили становище, яке заняли антисеміти в раді державній, не солідаризуючи ся з обструкцією.

Справа грецько-турецька варить ся ще заєдно в кїтлі дипломатів.

Один із них... Павло... так той аж в монастир Пішов, до Києва, та-й у ченці постриг ся: Спасенний чоловік!... вже може й присвятив ся... Як зійдуть ся було, та як почне Псалтир —

Е! вже письмо, покійний знав він дуже! — Воно, хто його зна, що він таке читає, Так сльози котють ся, й мороз всього проймає... А він собі чита, йому й байдуже! Як в Київ раз пішло наших з села чимало, З ним бачив ся наш Федір Покотило: «Не те (казав) вже і в ченцях як-то бувало!» Уремя-б то усе переробило!...

Всі полягли! садки, ставки і хати, Й діток покинули, хто був жонатий! — Тут матінка моя й покійний батько: Од них малим зостав ся я, й мене Приняв Михайло Квач, покійний дядько: Його за те Бог в царстві спомяне! Е, вже таких нема, вже вивелись між нами! Він з Запорожа був, та як було почне Про старину... вже вивелись такі між нами... Він взяв мене, довів до розуму, женив... Бог дав було й діток, та в світ пустив Не на-довго... і жінку розлучив зо мною... Упять я на-світлі зостав ся сиротою... Так Глек старий балакав дуже, далі тихше, А там замовк, схилив ся на могилу... До церкви вранці йшли — до його, він не дише: Взяти, та-й положили в домовину.

(Далі буде.)

НОВИНКИ.

— **Підгірська Спілка.** Дня 24 с. м. пополудни, о 3 годині відбуде ся в Станиславіві нарада господарів, котрі хотять оснувати промислову Спілку для торгівлі безрогами і масарескими виробами.

— **Пан міністер просвіти** запитав в окремім розпорядженню всі прилюдні заведення шкільні, як відносять ся родини учеників до школи? — З самого запитання показує ся, що дім і школа не суть мабуть повсюди в правильних, т. є. гармонійних відносинах. Іменно буває, що родичі слабших учеників відносять ся до учителів з великою безпопачдністю, приписуючи учителям всю вину за неуспіх дітей в науках. Притім ціле учительство терпить дуже часто за одного, а на сім не зискує повага школи.

— **Старі крайцарі і півкрайцарі** вийдуть з уживання з 30 червня 1898 р. Від сего часу аж до 31 грудня 1899 р. будуть їх приймати лише каси державні. По тім речинці вальор їх устает.

— **Громадська Рада в Жидачеві.** На господарку громадських рад по селах підносять нераз жалі і то оправдані а за головну причину різних непорядків подають головню браку просвіти. По містах і місточках засідають а принаймніше можуть засідати в громадських радах люди просвічені, а мимо того і там діють ся непорядки і неправильности і то далеко більші, чим по селах. Нелад, неправильности або й несовістність і несправедливість по таких радах проявляють ся як би яка спеціальна зараза галицька. Наглядний образець несовістності господарки дає Жидачів. Для жидачівської ради громадської закону не треба. §. 22. закона гром. з 1896 говорить, що на місце убуваючого радного покличе начальник громади заступника. Минувшого року виїхав один радний до Городенки, але на єго місце не запрошують від року заступника Івана Серафима. З другого кола помер радний, Йосель Біяшток а вильосований заступник, Андрей Малинович був пару разів запрошений, але тепер єго цілковито не кличуть ніколи на раду, хоть були нераз дуже важні засідання громадської ради. А в третім колі на місце уступившого радного покинуто не того, що мав найбільше голосів але того що менше.

§. 19. закона гром. з 1896 каже, що кого з причини злочину потягнуто до слідства, то доки слідство триває не сьміє бути він радним. Про такий закон нічого в Жидачеві не знають. Там радні Арон Готліб, Нута Готліб і Гринь Давидчак є в слідстві, але мимо то беруть в кождім засіданню ради активну участь.

§. 38 закона громадського нормує приписи коли і як взивати заступників радних, але мєнери жидачівської ради громадської кличуть собі заступників не після приписів закона, але тільки тоді, коли їм того треба і кого уважають, що буде їх піддержувати.

На засіданнях громадської ради беруть участь Яков Біяшток і Самеон Готліб, хоть оба виарєндували підприємства у громади. Щоби мати право бути радним, треба платити податок, але не в Жидачеві. Там Берль Біяшток є радним а податку дає Господь. В виду таких противзаконних промахів ради громадської, коли 8. червня прийшла на порядок денний дуже важна справа, як вибір делегатів до повітової Ради і іменованє лікаря повітового, десять радних, християн відтягнуло ся від голосованя.

Мимо неправильного скликання засідання і браку комплету вибрано делегатів і іменовано лікаря. Се поведєне ради викликало у громадян велике обурєне і они внесли протести против тої ухвали, а заразом просять, щоби компетентні власти справу совєтно розслідили і положили конець тій рабівничій господарці. — Сподіємо ся, що кн. Намістник, до котрого покривджені громадяни удають ся з просьбою, займе ся горячо справою тої ради, котра вже від кількох літ глумить ся зі всіх законів, а на своїх засіданнях уряджує бійки.

— **О. Севастиян Кнайп,** звєсний гідропат, (о котрого смерті часописи вже кілька рази доносили) помер в Верігофен дня 17 с. м. по довшій недугі.

— **Повиборчі процеси.** Послєдними днями відбуло ся аж три повиборчих процесів в Перемішлі і всі покінчили ся увільненєм. Увільнено Петра Новаковського, Желяшкевича, Гелету і Йосифа Целецкого. Розправа вєла ся перед присяжними.

— **Против католицької національної партії.** Громадська рада в Лінцу оголосила на оправданє Діпавлього таку резолюцію: Не тільки з огляду на чувство солідарности всіх Німців Австрії, але також обавя, щоби язовиков розпоряджень не розширено і на инший край повинні були спонукати і німецьких членів католицької партії, щоби они почувли ся до обовязку вєспільно з прочими німецькими послами поборювати язовиков розпорядження вже від самого початку. Зверхність громадська в Лінцу заявляє своє невдоволенє, що се так не стало ся і що Німці через утворєне против них парламентарної більшости мусіли іміти ся обструкційної тактики. Вкінци

взиває ся резолюция послів з лінцкого округа поновню, щоби они в обороні національних прав Німців ішли рука в руку з прочими німецькими партиями в парламенті.

— **До Англії їде схисматичкий архієпископ** фінляндско-виборський. Є се ревизія за відвідини англійських архієпископів кантабрийского і єрського, з котрих один минувшого о другий сего року приїжджали до Росії, щоби лично спізнати ся з шефами «православія» recto царославія і звідати головні селитьби духового і релігійного життя схизми в Москві, в троїкій, київській лаврі і т. и. Має ходити о порозумінє російского православія і англіканізму в догматичних і ритуалових справах. Цікава річ, що прецінь ті два віроісповідання мають до себе подібного, скоро навіть після догматів православія, англіканізм не має права звати ся церквою. Однокою хибя згідною їх точкою є ненависть до католицизму і до Папства.

— **Панамске слідство** скінчить ся коло 25 с. м. і судия Поатвен доручить з початком липня своє справозданє трибуналови. Обжалованє обниме що найменше сімох послів, а то Наке, Марє, Беєр, і бувших послів Сан Мартен, Ришар, Плятон і Ортон. Належить сподівати ся, що число обжалованих збільшить ся.

— **Експльозия.** Дня 16 червня експлюдувала бомба на пляцу Конкордия, в Парижі. Детонация була незвичайно сильна. Відламки бомби знайдено в проміні 20 метрів аж в огороді Тюйлерів. Бомба а радше машина мала форму горщика. Ніхто не зівстав скалчений, бо на щастє експльозия наступила в такім часі, коли майже неможливою річю було ходити по дворі. Стало ся се в часі найбільшої зливи. Поліція є пересвідчена, що витовник тої експльоції ідентичний з винувником послєднього замаху на президента. Двох підозрілих індивідуів арештовано і при однім з них знайшли в єго одежі відламки бомби.

— **Женьська гімназия.** Пані Вік. Недзялковска, що до тепер держала пансіонат отвиряє з початком будучого курсу шкільного женьську гімназию. Формальности з Шкільною Радою вже поладжене а вписи розпочнуть ся у вересні сего року. Ученицею першої класи гімназияльної буде могла бути кожда панночка, котра викаже ся сьвідомством з сємої класи віділової або зложить відповідний іспит.

— **Вибір делегатів** до каси хорих м. Львова відбув ся 13-го с. м. і випав по мисли робітничого комітету. Число голосуючих було пропорціонально не велике. Робітничка голосувала солідарно а хлібодавці поділили ся на кілька партій.

— **Злодійський переднівок.** І злодії мають свої переднівки. А тяженький він мусить бути, коли злодій беруть ся красти аж воду содову або ринви від дахів. На улиці Курковій в домі під числом 29 зірвав і украв доси невисліджений злодій цілу ринву від даху аж до хідника. А по Львів буде ся, тож буде й готова ринва. А може злодій тої самої ночі де добре приладив украдену ринву до иншого дому. Не було би в тім нічого дивного, а сьвідчило би лиш, що можна при сякій-такій відвазі вести промисел і то не оподаткований.

— **Напад на місіонарів.** В хінській провінції Квеі Чу приключили ся в другій половині мая напади на християнських місіонерів. О. Масєля, пароха в Льолі імовірно замордовано. Та сама судьба спіткала кількох других місіонерів з рук фанатичної товпи Хінців.

— **Барнато,** славний богач англійський, що з кльовна циркового виїшов на мільонера, доробивши ся значної фортуни в копальнях золота в Йоганісберзі, в полудневій Африці, занепає в послєдних часах трохи на умі і вертаючи на кораблі «Скот» з Капляндії до Лондону, кинув ся при острові Мадейрі (на канарійських островах) в море. Тіло єго вилонєно. Барнато спекулював на біржі і кілька разів банкрутував. Здаєсь, що в наслідок банкрутства а може і задля грудної невилічимої недуги сей мільонер відобрав собі житє.

— **Про атентат на Фора** доносять, що по всякій імовірности атентат сей походив з рук чоловіка, у котрого «не були всі дома». Хотя зараз по вибуху бомби циліндрової перешукано докладно місце довкола історичного вже корча бозини, то таки на другий день найдено там другу бомбу, набиту порохом і цвяхами. Видко, що замаховець робить собі збитки з поліцією парискою. Невинно побитий Русто, а властиво Ростан, лежить тяжко недужий в шпитали. Він зізнає, що замаху допустив ся імовірно чоловік ясно убраний, середного росту і коротко стрижений, з ясними очима. Такий чоловік утікав і він бачив єго лише з заду. А якже доглянув Ростан ясні очі замаховця? Дані ті баламутні і недостаточні, бо на перегонах було таких фізіономій і в такім убраню тисячі. Цілий атентат не можна проте брати на серію.

Наука, штука, література.

Вістник законів державних для королівств і країв заступлених в раді державній. XI. випуск. 35. Приписи як виконувати закон із 25 жовтня 1896 В. з. д. ч. 220, о прямих (безпосередних) особистих податках.

(+) Під таким заголовком появили ся під редакцією Дра Ол. Кулачковского в рускій мові приписи, як виконувати закон о прямих особистих податках. Сі приписи видані міністерством скарбу обнимають IX частий і 65 артикулів а іменно I Ч. Податкова повинність, звільненя, ведєне промислу за границею, II Ч. Головна сума заробкового податку і податкові товариства. III Ч. Комісії для заробкового податку. IV Ч. Розкладанє загального податку заробкового. V Ч. Правні средства. VI Ч. Обчислюванє контингентів для товариств. VII Ч. Прирости і відпади. VIII ч. Побір і стяганє. IX Ч. Окремі приписи для похатного і вандрівного промислу. Сі приписи обнимають 54 сторін лексиконового формату дрібним друком. Відтак слїдують: Прилоги і звїрці, а іменно: Показчик доходного податку I класи разом із надзвичайним додатком оплачуваного арендаторами промислів; Постанови про закладанє катастру заробкового податку; Виборчі приписи після котрих вибирати ме ся комісії для заробкового податку і до оцінкових комісій для особистого податку доходного з звїрцями карт до голосованя; аркуш виміру від підприємства (заводу); Заява для виміру загального податку заробкового; Указки, як зладжувати заяви що до заробкового податку; Протокол вимірюваня; Класифікация підприємств і заньє для заведєня порядку після заробкових груп разом із *позабучним показником*. Сей позабучний показчик обнимає 51 сторін пїтєм в три стовпці і є заразом словарєм промиселово-технічним. Дальше поданий показчик деяких частїйше лучаючих ся назв підприємств і заньє, що при них правильно потрібне *близше определєнє* і показчик підприємств і заньє, що при них провідувати належить крім знамен загальних ще й *особливші знамена в обємї обороту*. На останку подана: Листа приналежників до класи заробкового податку; Наказ заплати загального заробкового податку; Виказ справлень, доконаних ц. к. адміністрацією податків (староством) в наслідок відкликань; Протокол відкликань; Записки про зміни, які в наслідок рішєних краєвою комісією для заробкового податку відкликань зайшли у вимірах податку; Примір обчислюваня контингентів для товариств II, III і IV класи; Заява для виміру загального податку заробкового від вандрівних промислів; Записки приписаня загального податку заробкового від вандрівних промислів і Оглав.

Виданє се має важне значінє з огляду на новий закон про прямі особисті податки. Тим то кождий податник повинен з тим познакомити ся і сє виданє повинно находити ся в кождій громаді і читальні, а сьвященники і учителі повинні би обговорювати, поясняти і поучувати громадян о тих нових постановах і приписах. Виданє переложєне вельми старанно і єсть важним і цїнным причинком до рускої наукової термінології, за що належить ся редакторови Дру Ол. Кулачковскому щирє признанє. З замовленям сего вістника можна обертати ся до Дра Кулачковского Wien, I Salvatorgasse 12.

Правда, ілюстрованє письмо для руского народу ч. 23 з 6 (18) червня с. р. містить: Рускі радикали і соціялїсти; Споминка про Маркіяна Шашкевича в 54-ті роковини єго смерті (зілюстрацією панахиди в Новосїлках) (конець буде); Рух просвітно економічний в перемішлянським повіті (конець буде); З мужицких сьпівів і з весєняних сьпівів, поезії І. Г. Буцманюка; Справозданє товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові з діяльности за I рік адміністраційний 1895/6.

Перший руский склад і робітня виробів ножівничих власних і англійських

під фірмою

Іван Ляврук

поручає

Бритви, ножички, сцизорики, трокарі і пуцадла для худоби, ножі і ножичі огородові, ножі столові і кухонні, і ріжні вироби ножівничі.

Приймає бритви до острєня і обтяганя і вєлякі замовленя так в місци як і з провінції виконує як найскорше і найдокладнійше.

Дякуючи за дотеперішні взгляди прошу поважаних родимців о такі і на будучє

з поважанєм

Іван Ляврук, ножівник
ул. Галицька 6. у Львові.

128 5—10

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженням і

3¹/₂⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженням,

а всі інші находячі ся в обігу 4¹/₂⁰/₀ Асигнати касові з 90-дневним виповідженням будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-дневним речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Львів, ул. Собеского ч. 9 і 33.

Перше заведене похоронне ЙОАННИ ОСТРОВСКОЇ

у Львові, ул. Собеского ч. 9 і 33.

Уряджує похорони від поединчих до найсвітліших зі знаною совістністю і старанністю по як найприступніших цінах.

Домовини в як найбільшій виборі.

Для дітей і панночок білий караван і білі убраня.

СКЛЕПИ при улиці Собеского ч. 9 і 33, а головний склад у власнім домі улиця Пекарська ч. 69.

156 1—13

Львів, ул. Собеского ч. 9 і 33.

МАГАЗИН
ОБУ
РУДОЛЬФА АЧКЕВИЧА

виконує обув з доброго матеріялу ших фасонів. — Обув дамська, мужеска,

веньства і непромакальна до польованя.

З провінції просить ся о старий оказ на міру.

123 5—22

РОБІТНЯ

ВИ

у Львові, улиця Сикстуска ч. 23
(стара почта)

тревало, елегантно, після вайновій- і дитинна, спеціально для духо-

Магазин блаватних товарів
Дамскої конфекції
Білизни

3

Антін Пізунський

у Львові,
Академічна ч. 12.

поручає

великий виріб сезонних новостий, а також склад полотен,

шертінгів, хусток, ручників, сервет, обрусів, пончів, скарпеток. — Робітня сукон і швальня білизни.

Прібки на жадане висилає ся. Ціни як найприступніші. 151 3—47

За добірне оруже
СРІБНИЙ МЕДАЛЬ.

Робітня рушникарска

В. Шадковский

С. Копчинський

у Львові, площа Бернадинська число 1.

Виробляє і удержує на складі випро- боване мисливське оруже всіляких систе- мів, як також перерабляє зі старих на найновіші системи.

Замовлення і репарації так в міс- ци як і на провінції виконує скоро і ста- ранно. 152 9—10

Робітня кравецка

АНДРЕЯ КОБІЛЬНИКА

у Львові

улиця Сикстуска ч. 30.

приймає всі замовлення на мужеску одіж, також для 125 4—10

Всч. Духовенства

і виконує красно, скоро і дешево.

Перший християнський

ново отворений

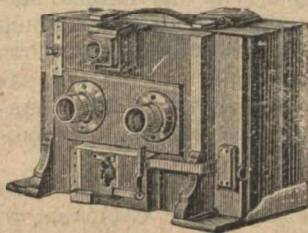
склад апаратів

і

всіляких приборів

до

заводової фотогра- фії і для П. аматорів

поручає низше цін у всіх фірмах краєвих і заграницних.

Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцію відворотною поштою виконує ся. — Найбільший і найдешевший склад всі- ляких приборів до фотографії. На жадане ви- позичає ся апарати до великості 24:30 (за винагородою 2% вартості апарату) з обекти- вами Voigtländer'a, Steinheil'a, Göerz'a і т. д.

Едмунд Бродковский

Львів, ул. Камінна 3. 126 10—10

(vis à vis школи реальної).

Рукодільня слюсарска

Григорія Васіки

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

Виконує всякі роботи входячі в обсяг слю- сарства яко то: окутя до вікон, дверей, брам, кафльових кухонь, ваг децимальних, бальконів, сходів залізних, ганків, штахетів до гробовців і опарканованя церквей, хрестів надгробних і ве- жових, лятарнь надгробних і інших, канделя- брів до церквей з кутного заліза, уряджує гро- мовводи на церквах, приймає всякі наприви замків і інших річий. 127 3—10

Фр. Іхньовський

(з Кракова)

у Львові, ул. Баторія ч. 6.

Поручає зв'язні з доброти а не уступаю- чі в смаку праским шинки, краєні і сї- кані ковбаси, і всякі інші вироби вхо- дячі в область масарства.

Товари виробляє з сьвіжого і чистого мяса.

Висилка на провінцію зі знач- ним рабатуром, котру виконує ся відво- ротно. 124 4—20

1000

туток цигаретових за 1 зр. пору- чає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

Львів, улиця Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туток разом упаковане і відсилка franco.

Болеслав Янковський

Робітня рушникарска і продаж оружя

у Львові

ул. Чарнецкого

число 2

поручає стрілецьке оруже всіляких систем під ви- пробованою і управильненою гарантією. Продаж лусок набоевих, машинок до набиваня і закручуваня. Реконструовані набой, рівнож мірки на порох при- мінені до калібру. — Всякі репарації приймає ся під гарантією. 9—10

Люд. Шеліґевич

годинникар

передтим

Володислав Даєвський

виконує всі роботи входячі в обсяг го- динникарства

у Львові, ул. Коперника ч. 8.

заразом удержує склад годинників і зєга- рів з перворядних фабрик заграницних з гарантією і по уміркованих цінах.

Замовлення з провінції виконує як найточніше. Направа зєгарків і зєга- рів заразом антиків з 2-літньою гарантією. 154 8—10

